۲۴۱۶۷۰ /ت۵۹۷۹۳ هـ

شماره .....

تاریخ ۱۴۰۱/۱۲/۲۷

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب‌نامه هیئت وزیران

بسمه تعالی

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی- وزارت صنعت، معدن و تجارت
وزارت کشور- وزارت امور اقتصادی و دارایی- وزارت نفت
سازمان حفاظت محیط زیست - سازمان ملی استاندارد ایران

هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۱/۱۲/۲۱ به پیشنهاد کارگروه متشکل از نمایندگان سازمان حفاظت محیط زیست و وزارتخانه‌های بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، صنعت، معدن و تجارت، کشور و امور اقتصادی و دارایی (سازمان امور مالیاتی کشور) و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و ماده (۲۷) قانون مالیات بر ارزش افزوده - مصوب ۱۴۰۰-، معیارهای تعیین سطح آلایندگی واحدهای تولیدی صنعتی، معدنی و خدماتی آلاینده را به شرح زیر تصویب کرد:

معیارهای تعیین سطح آلایندگی واحدهای تولیدی، صنعتی، معدنی و خدماتی آلاینده

ماده ۱- در این آیین‌نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

۱- قانون: قانون مالیات بر ارزش افزوده - مصوب ۱۴۰۰-.

۲- سازمان: سازمان حفاظت محیط زیست.

۳- واحد آلاینده: واحدهای تولیدی، صنعتی، معدنی و خدماتی آلاینده که به تشخیص سازمان، حدود مجاز و استانداردهای محیط زیستی را رعایت نمی‌کنند.

۴- شاخص آلایندگی: معیارهایی براساس شدت، مدت و نوع آلایندگی جهت تعیین نرخ عوارض واحد آلاینده.

۵- پایش: بررسی وضعیت آلایندگی محیط زیستی واحد آلاینده که از طریق انجام پایش ادواری ادارات کل حفاظت محیط زیست استان‌ها، خوداظهاری از طریق آزمایشگاه معتمد و یا داده‌های سامانه پایش برخط انجام می‌شود. درموارد تناقض نتایج خوداظهاری با اندازه‌گیری‌های انجام شده توسط اداره کل حفاظت محیط زیست استان، اندازه‌گیری انجام‌شده توسط اداره کل حفاظت محیط زیست استان ملاک عمل است.

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور
تصویب‌نامه هیئت وزیران

۶- واحدهای مشمول خوداظهاری: واحدهایی که طبق تبصره (۴) ماده (۱۱) قانون هوای پاک - مصوب ۱۳۹۶- و تبصره (۲) ماده (۱۸) قانون حفاظت از خاک - مصوب ۱۳۹۸- و مطابق با ضوابط خوداظهاری در پایش آلایندگی، موظف به انجام خوداظهاری در پایش می‌باشند.

۷- واحدهای مشمول نصب پایش برخط: واحدهایی که طبق تبصره (۳) ماده (۱۱) قانون هوای پاک - مصوب ۱۳۹۶- موظف به نصب سامانه پایش برخط می‌باشند.

ماده ۲- واحدهای تولیدی، صنعتی، معدنی و خدماتی که به تشخیص سازمان حدود مجاز را مطابق استانداردهای محیط زیستی مندرج در مصوبات زیر رعایت می‌کنند، مشمول این آیین‌نامه نمی‌شوند:

۱- حد مجاز انتشار آلاینده‌های هوا در صنایع موضوع تصویب‌نامه شماره ۸۴۴۱۱/ت۵۵۱۸۱هـ مورخ ۱۳۹۷/۶/۲۷.

۲- حدود مجاز آلودگی صوتی موضوع آیین‌نامه اجرایی ماده (۲۹) قانون هوای پاک موضوع تصویب‌نامه شماره ۸۴۴۰۱/ت۵۵۰۶۹هـ مورخ ۱۳۹۷/۶/۲۷ و اصلاحات بعدی آن.

۳- استانداردهای خروجی فاضلاب (موضوع ابلاغیه شماره ۱۵۲۷-۳۲ مورخ ۱۳۷۳/۵/۳۰ سازمان حفاظت محیط زیست، موضوع ماده (۵) آیین‌نامه جلوگیری از آلودگی آب موضوع تصویب نامه شماره ۱۸۲۴۱/ت۷۱هـ مورخ ۱۳۷۳/۳/۱۶).

۴- حدود مجاز آلودگی خاک (موضوع ابلاغیه شماره ۹۹/۱۰۰/۱۸۵۹۶ مورخ ۱۳۹۹/۵/۲۷ سازمان حفاظت محیط زیست، موضوع ماده (۱۱) قانون حفاظت از خاک - مصوب ۱۳۹۸-).

ماده ۳- شاخص و نرخ عوارض آلایندگی واحدهای آلاینده، به شرح جدول زیر محاسبه می‌شود:

شاخص و نرخ آلایندگی واحدهای آلاینده

شاخص آلایندگی واحد	نرخ آلایندگی واحد (درصد)
۱ تا ۳۹۹ (کمتر از ۴۰۰)	۰/۵
از ۴۰۰ تا ۷۵۰	۱
از ۷۵۱ تا ۱۰۰۰	۱/۵

۲۴۱۶۷۰ /ت۵۹۷۹۳ هـ

شماره .....

تاریخ ۱۴۰۱/۱۲/۲۷

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب‌نامه هیئت وزیران

ماده ۴- عدد شاخص آلایندگی واحدهای مشمول نصب سامانه پایش برخط یا انجام خوداظهاری مستند به ارایه نتایج حاصل از پایش، به شرح جدول زیر محاسبه می‌شود:

نحوه تعیین شاخص آلایندگی واحد

ردیف	نوع آلایندگی	حداکثر عدد شاخص آلایندگی	شماره معیار	عنوان معیار	وضعیت و وزن					
					میزان	وزن	میزان	وزن	میزان	وزن
۱	آلودگی هوا	۴۰۰	۱	شدت آلودگی هوای کل واحد (براساس انحراف از حد مجاز آلودگی)	از ۵ تا ۱۰۰ درصد	۱۰۰	از ۱۰۱ تا ۵۰۰ درصد	۲۵۰	بالاتر از ۵۰۰ درصد	۳۵۰
			۲	مدت آلایندگی در سال براساس نتایج آزمایش	یک فصل در سال	۱۰	دو فصل در سال	۳۰	بیش از دو فصل در سال	۵۰
			۳	درصد پیشرفت فیزیکی اجرای برنامه‌های مصوب کاهش آلودگی هوا در بازه زمانی مشخص شده (حداکثر ۲ سال و غیرقابل تمدید)	بیش از ۹۰	-۱۰۰	بین ۷۶ تا ۹۰	-۷۰	بین ۵۱ تا ۷۵	-۵۰
۲	آلودگی آب	۳۵۰	۱	شدت آلودگی آب کل واحد(براساس انحراف از حد مجاز آلودگی)	از ۵۰ تا ۱۰۰ درصد	۵۰	از ۱۰۱ تا ۵۰۰ درصد	۱۸۰	بالاتر از ۵۰۰ درصد	۳۰۰
			۲	مدت آلایندگی در سال بر اساس نتایج آزمایش	یک فصل در سال	۱۰	دو فصل در سال	۳۰	بیش از دو فصل در سال	۵۰
			۳	درصد پیشرفت فیزیکی اجرای برنامه‌های مصوب کاهش آلودگی آب در بازه زمانی مشخص شده (حداکثر ۲ سال و غیرقابل تمدید)	بیش از ۹۰ درصد	-۵۰	بین ۷۶ تا ۹۰ درصد	-۳۰	بین ۵۱ تا ۷۵ درصد	-۲۰
۳	آلودگی خاک	۲۰۰	۱	شدت آلودگی خاک (براساس انحراف از حدود مجاز)	تا ۱۰۰ درصد	۵۰	بین ۱۰۱ تا ۵۰۰ درصد	۱۰۰	بالاتر از ۵۰۰ درصد	۱۵۰
			۲	مدت آلایندگی در سال بر اساس نتایج آزمایش	یک فصل در سال	۱۰	دو فصل در سال	۳۰	بیش از دو فصل در سال	۵۰
			۳	درصد پیشرفت فیزیکی اجرای برنامه‌های مصوب کاهش آلودگی خاک در بازه زمانی مشخص شده (حداکثر ۲ سال و غیرقابل تمدید)	بیش از ۹۰ درصد	-۵۰	بین ۷۶ تا ۹۰ درصد	-۳۰	بین ۵۱ تا ۷۵ درصد	-۲۰
۴	آلودگی صوتی	۵۰	۱	شدت آلودگی صوتی (براساس انحراف از حدود مجاز)	کمتر از ۲۰ واحد(دسی‌بل)	۵	بین ۲۱ تا ۵۰ واحد	۱۵	بالاتر از ۵۰ واحد	۳۰
			۲	مدت آلایندگی در سال بر اساس نتایج آزمایش	یک فصل در سال	۵	دو فصل در سال	۱۰	سه فصل در سال	۲۰
			۳	درصد پیشرفت فیزیکی اجرای برنامه‌های مصوب کاهش آلودگی صوتی در بازه زمانی مشخص شده (حداکثر ۱ سال و غیرقابل تمدید)	بیش از ۹۰ درصد	-۵	بین ۷۶ تا ۹۰ درصد	-۳	بین ۵۱ تا ۷۵ درصد	-۱
مجموع		۱۰۰۰								

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور
تصویب‌نامه هیئت وزیران

تبصـــره۱- در مواردی که امکان نمونه‌گیری و آزمایش وجود ندارد، واحد موظف اســت در مهلت مقرر شـده توسـط اداره کل محیط زیسـت استان، نسبت به فراهم شدن امکان نمونه‌گیری و آزمایش اقدام نماید.

تبصـــره ۲- واحدهایی که از انجام خوداظهاری، ارایه اطلاعات الزامی یا ایجاد امکان نمونه‌گیری و آزمایش در مهلت مقرر استنکاف می‌کنند، در اولین دوره بعد از تصویب این آیین‌نامه، مشمول پرداخت عوارض با نرخ نیم درصد (۰/۵٪)، دوره دوم مالیاتی مشمول پرداخت عوارض با نرخ یک درصد (۱٪) و از دوره سوم به بعد مشمول پرداخت عوارض با نرخ یک و نیم درصد (۱/۵٪) خواهند شد.

تبصره ۳- واحدهای آلاینده فاقد مجوز فعالیت که بعد از ابلاغ ضوابط و معیارهای استقرار صنایع موضوع تصویب‌نامه شماره ۶۴۶۷۷/ت۱۸۵۹۱هـ مورخ ۱۳۷۸/۱۲/۲۶ تأسیس شده‌اند، ملزم به پرداخت عوارض با نرخ یک و نیم درصد (۱/۵٪) می‌باشند.

تبصـــره ۴- کلیه واحدهای پالایشـــگاهی نفت و پتروشـــیمی دارای کارکنان به تعداد (۵۰) نفر و بیشتر، درصورت انتشار گازهای آلاینده با مشعل غیرعادی، نرخ نیم درصد (۰/۵٪) به عوارض پرداختی آن واحد تا سـقف مندرج در قانون، در فصـل مربوط اضـافه می‌گردد. شـیوه‌نامه اجرای این تبصره در چهارچوب قوانین، توسط سازمان و با همکاری وزارتخانه‌های بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، نفت و کشور ظرف یک ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه تهیه و توسط رییس سازمان ابلاغ می‌شود.

تبصـــره ۵- به منظور بهبود عملکرد محیط زیســتی و تشویق واحدها به کاهش یا رفع آلایندگی، معیارهای عملکرد محیط زیســتی واحد (تصـویب برنامه‌های اجرایی مرتبط با کاهش آلودگی و درصد پیشـرفت فیزیکی اجرای آنها) که با علامت منفی در جدول موضـوع این ماده درج شـده اسـت، بنابر درخواسـت و با مسئولیت مدیرعامل واحد صنعتی در بازه زمانی مشخص شده (غیرقابل تمدید) و تنها برای یک‌بار در آلایندگی مربوط، وزن معیارهای یادشـــده از شـــاخص آلایندگی واحد مذکور کســـر می‌گردد.

تبصـــره ۶- برنامه‌های اجرایی مرتبط با کاهش آلودگی، صـرفاً در محاسـبات همان نوع آلایندگی مورد محاسبه قرار می‌گیرد.

تبصـــره ۷- شـدت آلودگی هوا و آب مطابق الگوی (فرمول) زیر محاسـبه می‌شـود. در هر منبع آلودگی که شـامل چند مؤلفه (پارامتر) باشد، مؤلفه‌ای (پارامتری) که بیشترین فاصله از حدود مجاز را دارد، ملاک محاسـبه اسـت. درصـورت عدم ارایه نرخ جریان توسـط واحد، غلظت اندازه‌گیری شـده مستقیماً لحاظ می‌گردد:

شدت آلودگی = (جمع پیاپی (نرخ هر جریان گازی یا پساب خروجی آلاینده × درصد انحراف بالاتر از حدود مجاز آلودگی همان جریان گازی یا پساب خروجی آلاینده)) / (مجموع نرخ جریان‌های خروجی گازی یا پساب واحد)

تبصره ۸- شدت آلودگی خاک در هر واحد بر اساس مؤلفه‌ای (پارامتری) که بیشترین فاصله از حدود مجاز را دارد، محاسبه می‌گردد.

تبصره ۹- ملاک احراز آلودگی در واحدهای غیرمشمول نصب سامانه پایش برخط یا انجام خوداظهاری، گزارش کارشناسی با تأیید اداره کل حفاظت محیط زیست استان است. عوارض آلایندگی این واحدها با نرخ نیم درصد (۰/۵٪) محاسبه می‌گردد. دستورالعمل نحوه تهیه گزارش کارشناسی و مستندات مربوط ظرف یک ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه، توسط سازمان تهیه و ابلاغ می‌شود.

ماده ۵- مرجع اعلام نام واحد آلاینده و دستورالعمل محاسبه نرخ آلایندگی آن، پایگاه اطلاعاتی واحدهای آلاینده سازمان موضوع تبصره (۳) ماده (۲۷) قانون می‌باشد. در این پایگاه نحوه محاسبه معیارها و تعیین سطح و نرخ آلایندگی واحد، برای همان واحد، مشخص و قابل دسترس است.

تبصره ۱- تمامی دستگاه‌ها، وزارتخانه‌ها و سازمان‌های متولی واحدهای تولیدی، صنعتی، معدنی و خدماتی موظفند ضمن اطلاع‌رسانی این دستورالعمل به کلیه واحدهای حقیقی و حقوقی مرتبط، فهرست واحدهای تحت پوشش خود را (درصورت امکان به صورت تارنما) به سازمان ارائه نمایند. عدم معرفی نام واحد توسط دستگاه‌های متولی، رافع مسئولیت سازمان حفاظت محیط زیست می‌باشد.

تبصره ۲- منظور از پایگاه اطلاعاتی موضوع تبصره (۳) ماده (۲۷) قانون، سامانه جامع محیط زیست کشور به نشانی (iranemp.ir) است.

تبصره۳- واحدهای تولیدی، خدماتی، صنعتی و معدنی موظفند جهت ثبت‌نام در پایگاه اطلاعاتی موضوع تبصره (۳) ماده (۲۷) قانون از طریق راهنمای اعلامی بر روی درگاه سازمان اقدام نمایند.

ماده ۶- واحدهایی که در یک دوره موفق به کاهش نرخ آلایندگی به حداقل یک سطح پایین‌تر (معادل نیم درصد (۰/۵٪)) شوند، در دوره بعدی مشمول پرداخت یک نرخ پایین‌تر عوارض آلایندگی خواهند بود (حداکثر دوبار).

تبصره- طرح (پروژه)ها و اقدامات لازم جهت کاهش شاخص آلایندگی واحدهای تولیدی، صنعتی، معدنی و خدماتی در داخل هر واحد که جزئی از فرآیند بهره‌برداری می‌باشند، علی‌رغم افزایش ظرفیت از شمول ضوابط و معیارهای استقرار واحدها و فعالیت‌های صنعتی و تولیدی و ارزیابی اثرات محیط زیستی مستثنی هستند.

ماده ۷- وزارت کشور موظف است به صورت سالانه گزارش مربوط به نحوه هزینه‌کرد عوارض موضوع این آیین‌نامه و میزان کاهش و رفع آلایندگی ناشی از آن را به صورت عمومی منتشر و به هیئت وزیران ارائه نماید.

۲۴۱۶۷۰ /ت۵۹۷۹۳ هـ

شماره .....
تاریخ ۲۷ /۱۲/ ۱۴۰۱

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور
تصویب‌نامه هیئت وزیران

ماده ۸- دستگاه‌های موضوع ماده (۴۰) قانون، که عوارض آلایندگی را دریافت و مصرف می‌نمایند، مکلفند حداقل پنجاه درصد (۵۰٪) از عوارض آلایندگی را برای بهسازی، توسعه و نگهداری فضای سبز، توسعه ناوگان حمل و نقل عمومی با اولویت‌های فناوری‌های نوین، مدیریت پسماند، کاهش و رفع آلودگی، پایش آلودگی و تصفیه و بازچرخانی فاضلاب، بهینه‌سازی مصرف آب و انرژی در ساختمان‌ها و اماکن عمومی با نظارت و تأیید سازمان و با همکاری وزارتخانه‌های بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و کشور هزینه و گزارش آن را سالیانه به شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان مربوط اعلام نمایند.

محمد مخبر
معاون اول رییس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رییس‌جمهور، دفتر رییس مجلس شورای اسلامی، دفتر رییس قوه قضاییه، دفتر معاون اول رییس‌جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، دبیرخانه ستاد کل نیروهای مسلح، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و مؤسسات دولتی، معاونت‌های رییس‌جمهور، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع‌رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می‌شود.

۲۴۱۶۷۰ /ت۵۹۷۹۳ هـ

شماره .....

تاریخ ۱۴۰۱/۱۲/۲۷

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب‌نامه هیئت وزیران

ماده ۸- دستگاه‌های موضوع ماده (۴۰) قانون، که عوارض آلایندگی را دریافت و مصرف می‌نمایند، مکلفند حداقل پنجاه درصد (۵۰٪) از عوارض آلایندگی را برای بهسازی، توسعه و نگهداری فضای سبز، توسعه ناوگان حمل و نقل عمومی با اولویت‌های فناوری‌های نوین، مدیریت پسماند، کاهش و رفع آلودگی، پایش آلودگی و تصفیه و بازچرخانی فاضلاب، بهینه‌سازی مصرف آب و انرژی در ساختمان‌ها و اماکن عمومی با نظارت و تأیید سازمان و با همکاری وزارتخانه‌های بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و کشور هزینه و گزارش آن را سالیانه به شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان مربوط اعلام نمایند.

محمد مخبر

معاون اول رییس‌جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رییس‌جمهور، دفتر رییس مجلس شورای اسلامی، دفتر رییس قوه قضاییه، دفتر معاون اول رییس‌جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، دبیرخانه ستاد کل نیروهای مسلح، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و مؤسسات دولتی، معاونت‌های رییس‌جمهور، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع‌رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می‌شود.

۱۴۰۱/۱۲/۲۴